

Allsherjarúttekt á stöðu mannréttindamála á Íslandi (UPR)

UPR á Íslandi

- Fyrsta úttekt – 2011 til 2012.
- Önnur úttekt – 2016 til 2017.
- Þriðja úttekt – 2021 til 2022.

Stýrihópur Stjórnarráðsins um mannréttindi

- Í kjölfar síðustu allsherjarúttektar var ákveðið að koma á fót stýrihópi Stjórnarráðsins um mannréttindi.
- Formlegur samráðsvettvangur allra ráðuneyta um mannréttindi.
- Markmiðið er að tryggja samráð, stöðugleika og fasta aðkomu allra ráðuneyta að mannréttindamálum.
- Stýrihópurinn leggur áherslu á að eiga gott samstarf og samráð við hagsmunaaðila.

Fulltrúar í stýrihópnum um mannréttindi

- Elísabet Gísladóttir, tilnefnd af dómsmálaráðuneytinu,
- Heiður Björnsdóttir, tilnefnd af forsætisráðuneytinu,
- Davíð Logi Sigurðsson, tilnefndur af utanríkisráðuneytinu,
- Arndís Dögg Arnardóttir, tilnefnd af samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytinu,
- Guðni Olgeirsson, tilnefndur af mennta- og menningarmálaráðuneytinu,
- María Sæmundsdóttir, tilnefnd af heilbrigðisráðuneytinu,
- Kjartan Ingvarsson, tilnefndur af umhverfis- og auðlindaráðuneytinu,
- Brynhildur Pálmarsdóttir, tilnefnd af atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu,
- Haraldur Steinþórsson, tilnefndur af fjármála- og efnahagsráðuneytinu,
- Guðrún Þorleifsdóttir, tilnefnd af félagsmálaráðuneytinu.

Tilmæli frá síðustu úttekt

- Eitt af meginhlutverkum stýrihópsins er að halda utan um allsherjarúttektina og fylgja eftir þeim tilmælum sem Ísland fær í því ferli.
- Í síðustu úttekt fékk Ísland 167 tilmæli og þar af voru 133 samþykkt.
  - Snúa m.a. að fullgildingu alþjóðlegra sáttmála, innlendu mannréttindaeftirliti, jafnrétti, kynþáttamisrétti, mansali, réttindum kvenna, ofbeldi, innflytjendum, fólki í leit að alþjóðlegri vernd og stefnumótun á sviði mannréttinda.
- Tilmælin og stöðu þeirra má finna á vef Stjórnarráðsins – <https://www.stjornarradid.is/mannrettindi>.

| Allsherjarúttekt Sameinuðu þjóðanna: Staða tilmæla

Tilmæli

Staða

Ábyrgð

Viðurkenning alþjóðlegra viðmiða

Fullgilda og innleiða Samninginn um réttindi fatlaðs fólks. (Tilmæli nr. 115.25)

Dómsmálaráðuneytið og félagsmálaráðuneytið

Fullgilda valfrjálsa bókun við Samninginn gegn pyndingum. (Tilmæli nr. 115.1 – 115.13 og 115.19)

Dómsmálaráðuneytið

Fullgilda Alþjóðasamninginn um vernd gegn mannhvörfum. (Tilmæli nr. 115.10 – 115.19)

Dómsmálaráðuneytið

Fullgilda Samninginn um stöðu ríkisfangslausra og Samninginn um aðgerðir gegn ríkisfangsleysi. (Tilmæli nr. 115.19)

Dómsmálaráðuneytið

Fullgilda Samning Evrópuráðsins (Istanbul-samninginn) um forvarnir og aðgerðir til að spyrna við ofbeldi gegn konum og heimilisofbeldi. (Tilmæli nr. 115.20)

Dómsmálaráðuneytið

Fullgilda Samninginn um afnám allrar mismununar er varðar menntun. (Tilmæli nr. 117.10)

Mennta- og menningarmálaráðuneytið

UPR 2021 til 2022

- Stýrihópurinn er að hefja skrif á skýrslu sem þarf að skila fyrir **1. október 2021.**
- Skýrslan mun fjalla um þá þróun sem hefur átt sér stað frá síðustu úttækt og hvernig brugðist hefur verið við þeim tilmælum sem Ísland samþykkti þá.
  - Má ekki vera lengri en 20 bls.
- Áætlað er að Ísland verði tekið fyrir af Mannréttindaráðinu í **janúar 2022.**

Samráð og þátttaka hagsmunaaðila

- Lögð er rík áhersla á samráð á öllum stigum vinnunnar.
- Stefnt er að því að birta drög að skýrslu á samráðsgáttinni fyrir sumarið.
- Hægt er að senda ábendingar á mannrettindi@dmr.is
- Hagsmunaaðilar geta líka komið sjónarmiðum sínum beint á framfæri með því að senda inn sínar eigin skýrslur til Mannréttindaráðsins en skila þarf slíkum skýrslum fyrir **1. júlí 2021**.

